

DNI MATIEK

SVETLANA ŽUCHOVÁ

Dni matiek

Svetlana Žuchová

Dni matiek

slovar

Copyright © Svetlana Žuchová 2023

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2023

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-6389-0

Mamke

Zore sa sníva sen

Plávajú s Artúrom a Tiborkom v mori. Je to akýsi záliv, zo všetkých strán brehy s farebnými lodčkami, prímorské mestečká. Oni traja však plávajú v otvorenom priestore, v oceáne. Zora sa pýta: „Čo ak tam budú žraloky?“ No nemyslí to vážne, je zjavné, že tu nijaké žraloky byť nemôžu. Je to ako pýtať sa na žraloky na plavárni. Plávajú, sú na otvorenom mori. Tiborko pláva medzi rodičmi. Zrazu Zora zbadá vedľa seba plutvu. Trojuholníkovú žraločiu plutvu. „Pozri, žralok,“ hovorí Artúrovi. V skutočnosti to však nie je žralok, pravdaže nie, domnelý žralok je nafukovacia ryba, ryba ako z komiksu. Chvíľu sa na tom dokonca smejú. Akýže žralok?! Potom sa rovnaká plutva ukáže ešte raz a tentoraz je to skutočný žralok. A ďalší. Je ich stále viac a viac, pribúdajú z okamihu na okamih, žraloky ich obklopujú. Nedá sa im uniknúť a Zore zide na um, že im môžu hodiť Tiborka, zdrží ich, kým ona a Artúr ujdú.

Tibora ostrihajú

Dvere otvorí Etela. Na letných purpurových šatách má kuchársku zásteru s nápisom *Tu som kráľom ja*, na nohách žabky a načerveno nalakované nechty.

„Švagrinka,” pobožká Zoru na líce, „nebudem ťa objímať, som celá zababraná,” dodá s rukami natiahnutými pred sebou, aby Zoru náhodou nezašpinila.

„Artúr ešte parkuje,” hovorí Zora v rozpakoch.

Nechcela tu byť prvá, dúfala, že to Artúr s Tiborom stihnú.

„Tak ste sa nakoniec odhodlali,” konečne jej napadlo, čo povedať.

Z opačnej strany miestnosti sa vchádza do záhrady, dvere sú dokorán otvorené, pred nimi je rohožka z lyka a niekoľko párov letných topánok, šľapky s korkovou podrážkou, ktorá je už odratá a láme sa, detské sandálky aj ďalší pár farebných žabiek. Nie všetky majú pár, váľajú sa na kope, v behu ledabolo skopnuté z nôh.

„Je tu veľa komárov?“ spýta sa, keď zbadá vo dverách sieť proti hmyzu.

Etela neodpovie, buď ju už nepočuje, alebo ani nepočúva, Zora navyše hovorí ticho, nevie sa dočkať, keď sa konečne objaví Artúr s Tiborom. Tibor ju zamestná, bude mať úlohu, môže sa dokonca vyhovoriť, že sa musia ísť prejsť, Tiborko býva nepokojný, pomrnkáva, prechádzka ho rozptýli.

Zora prejde k otvoreným dverám a nazrie do záhrady. Na vydláždenej terase je plastový stolík, na ňom niekoľko papierov s farebnými čmáranicami a kopa farbičiek, voskoviek a fixiek, mnohým chýbajú vrchnáky, predmety opustené, len čo detský pohľad upútalo niečo dôležitejšie. V zelenom poháriku je červená tekutina a žltá slamka so slnečníkom. Vpravo je gril a pri ňom, chrbtom k Zore, stojí jej švagor Erik.

„Ahoj,“ Zora zamáva, hoci ju Erik nemôže vidieť. Erik ju začuje, hneď sa otočí, na rukách má rukavice z hrubej koženky, ktoré si stiahne a hodí na zem.

„Ani som vás nepočul prísť,“ objíme Zoru, oblapí ju a pritisne si ju k hrudi, Zora nevie, čo s rukami, či ho pošúchať po chrbte, či potľapkať, či stačí dotyk, spočiniť dlaňou na lopatke.

„Kde máš chlapcov?“

Zora nestačí odpovedať, do záhrady vchádza Artúr a za ruku vedie Tiborka.

„Arti!” Erik sa usmeje. Zora vidí, že sa úprimne teší, ide bratovi v ústrety. Artúr medzitým pustil Tibora, ktorý nazerá do pohára s malinovou a snaží sa vziať slamku do úst.

„Tak ste sa nakoniec odhodlali,” zopakuje Zora.

Etela s Erikom po dlhom váhaní kúpili víkendový dom pri riečnom ramene.

„Pre deti je to raj,” povie Erik.

Vlavo na trávniku je záhradná hojdačka z umelého ratanu, vpravo strieka voda zo zavlažovača. „Tak už aj ty budeš v sobotu kosiť trávnik,” hovorí Artúr bratovi, ktorý sa vrátil ku grilu.

„Tiborko,” Zora si až teraz všimne syna, ktorý medzitým vypil väčšinu limonády.

„Tiborko, to predsa nie je naše,” povie dôrazne, zvýšeným hlasom, Tibor sa však ani neotočí a babre sa so slamkou. Zora k nemu pristúpi a vidí, že sa na ňu usiluje napichnúť koliesko pomaranča, ktorý ostal na dne.

„Daj,” berie mu pohárik z rúk, Tibor však zvýskne, skríví tvár, načahuje sa za pohárom, ktorý Zora zdvihla do výšky, dupoce nohami, kričí. Zora sa snaží ostať pokojná, len mu pohár nevrátiť, musí vydržať, stojí bez pohnutia a pohľadom hľadá Artúra.

„A vaše deti sú kde?” spýta sa Artúr. Zora sa napokon vzdala a vrátila pohár Tiborovi.

„Dáš si aj ty?” Erik ho asi prepočul a kývne smerom k spolovice dopitej fľaši piva postavenej na grile. Vedľa

má otvorenú kuchársku knihu, Zora vidí lesklý papier s fotografiami zeleniny orosenej vodou a šťavnatých plátkov mäsa.

„Toto grilovanie, to je celá veda,“ Erik nečaká na bratovu odpoveď.

Znovu sa nakláňa nad gril a sústreďí sa na rošt. Zora počuje klepnutie sieťky na hmyz o rám dverí. Artúr si z kuchyne nesie pivo, podíde k bratovi a položí mu ruku okolo pliec.

„Tak na váš nový príbytok!“ povie, fľaše štrngnú, obaja si odpijú.

„Kde ste odpratali deti?“ opýta sa opäť Artúr. Zora čupí pri Tiborkovi, ktorý cmúľa slamku a prstami sa z pohára snaží vyloviť pomaranč.

„Polievajú na druhej strane,“ hovorí Erik. „Neveril by si, že stačí hadica a človek má pol dňa pokoj.“

Zore netere nechýbajú. Tibor pohltí jej sústredenie, všetko ostatné ju rozptyľuje. Okolo Tibora a Zory je bublina, ktorá nemá ďalších obyvateľov. Zore prekáža, keď sa do bubliny niekto dobýja, keď sa steny preliačia, keď ich niekto deformuje a hrozí, že sa roztrhnú. Nerada trávi čas na ihriskách s inými rodinami, vyrušuje ju, keď sa musí tváriť, že jej Tibor prekáža, keď musí predstierať, že ho od seba odháňa, aby sa mohla venovať kamarátke. Zora sa, naopak, z celej sily usiluje upútať Tiborov záujem, snaží sa prilákať ho, zaujať jeho zvedavosť. Zora si nepraje rozptýlenie, nepotrebuje

kratochvíľu, jej čas vyplňa Tibor, do ich priestoru sa nikto ďalší nezmesť. Neruší ju Tibor, ruší ju svet.

Teraz cíti, ako jej Artúr položil na plece ruku.

„Poďme za dievčatami, nech sa Tibor pohrá so sesternicami.”

Tibor ich však nenasleduje, ostane stáť pri stolíku a ďalej loví v pohári pomaranč. Zora s Artúrom zájdu za roh. Dom z tejto strany lemuje len tenký prúžok trávnik a plot zo zelenkavého pletiva oddeľuje záhradu od susediaceho pozemku. Tesne pri plote je úzky záhon, v ktorom živorí akési bylinky, Zora rozozná tymian a rozmarín. Nedarí sa im, rozmarín žltne a opadávajú z neho podlhovasté listy. Dievčatá čupia pri záhone, staršie drží červenú hadicu napojenú na ventil na stene domu. Koniec hadice sa ale váľa na zemi, na ktorej už stojí voda, dievčatá sa bosými nohami čvachtajú v mokrej tráve, oblečenie majú celkom premočené. Mladšia zabára ruky do blata, babre sa v ňom, ťapká po mokrej zemi a strieka špinavou vodou okolo seba. Vedľa nej sa v mokrej hline váľa ružový klobúčik.

„Čaute, potvory,” zakričí Artúr. Mladšia z dievčat sa otočí a Zora vidí, že aj tvár má ufúľanú od blata. Staršia sa sústredene venuje hadici. Zdvihne ju tak, že voda vytryskne nahor a obe deti ošpliecha. Zvýsknu, po tvárach im steká voda.

„Nie je vám zima? Ved' ste celé premočené,“ upozorňuje ich Zora, vonku je však horúco, slnko nehybne praží na záhradu.

Spoza rohu vyjde Etela. Ešte stále má na sebe zásteru a nesie tanier s nakrájaným červeným melónom.

„Stačilo,“ oprie si tanier s ovocím o brucho a voľnou rukou vypína vodu. Dcéry ďalej prešľapujú na rozmočenej zemi, pozorujú, ako im voda pomiešaná s hlinou preteká pomedzi prsty na nohách. Na nahých lýtkach blato na prudkom slnku rýchlo schne a ostávajú po ňom sivé šmuhy.

„Chcela som tu niečo pestovať,“ vysvetľuje Etela, „ale chodíme sem len cez víkend, všetko medzitým vyschne.“

Opatrne prejde k dcéram, aby sa čo najmenej namočila, a vezme mladšiu za ruku.

„Podte sem k stene,“ ťahá dievča od záhona k domu.

„Nespýtame sa na tie vlasy?“ štuchne Zora do Artúra, hovorí takmer šeptom, aby ju Etela nepočula. Chcela si od švagrinej požičať strojček na vlasy a konečne Tiborka ostrihať. Tibor sa narodil s chuchvalcom takmer čiernych vlasov, ktoré časom vybledli, ostávajú však husté a okolo Tiborovej zamračenej tváre trčia všetkými smermi. Zora si praje usmievavého Tiborka s nakrátko ostrihanými vlasmi.

„Teraz?“ čuduje sa Artúr. „Myslím, že o chvíľu bude večera.“